

P. de Heus en Zonen
Greup B.V.

Een ontwerp en beplant-
ingsadvies voor landschap-
pelijke inpassing van de
beoogde nieuwbouw

15 maart 2021

Inleiding	pag 3
Aanleiding	pag 3
Leeswijzer	pag 3
1 - Inventarisatie en analyse	pag 4 - 5
2 -Probleemstelling	pag 6 - 7
3 - Ruimtelijk concept	pag 8
4 -Voorstel terreininrichting- ontwerp	pag 9
Uitwerking terreininrichting	pag 10 - 12

Aanleiding

In opdracht van P. de Heus en Zonen heeft RoosRos Architecten een ontwerp gemaakt voor vervangende nieuwbouw van een bedrijfsloods.

Bij het beoordelen van het plan heeft gemeente Hoeksche Waard verzocht om een landschappelijke inpassing.

De zoekgebieden ten aanzien van de landschappelijke inpassing zijn de kreek aan de achterzijde van de kavel en de uitstraling van het bedrijf naar de Stougjesdijk (Greup).

In voorliggend rapport is gezocht naar mogelijkheden en oplossingen om de landschappelijke inpassing zo geslaagd mogelijk uit te werken en tegelijk de bedrijfsvoering niet te belemmeren.

Leeswijzer

De huidige situatie van de kavel wordt geanalyseerd in het eerste hoofdstuk aan de hand van een fotoverslag en een beknopte historische analyse. Het ruimtelijk concept voor de landschappelijke inpassing wordt uitgewerkt in hoofdstuk twee.

In het derde hoofdstuk wordt het voorgestelde ontwerp van de buitenruimte uitgewerkt. Het ontwerp betreft geen integrale uitwerking, maar zoomt uitsluitend in op de hierboven genoemde probleemstelling. Een toelichtend dwarsprofiel en referentiebeelden vormen een nadere toelichting van het ontwerp.

Situatiekaart met luchtfoto en beoogde nieuwbouw

(c) Cyclomedia

Het bedrijf is gesitueerd in aan de Stoutjesdijk, in een welhaast archetypisch Hoeksche Waards landschap. Ontstaan als kleine onderneming, heeft het bedrijf de laatste decennia stevige groei meegemaakt. Inmiddels ligt het opgeklampt tussen dijk en kreek, de Stougjesdijk en de Oud-Beijerlandse Kreek.

Samen met de twee aangrenzende bedrijven, Overmeer Transport en Phoenix Warenhuis, vormt het een bedrijfsterrein in de polder. Deze heeft een zeer open en wijds karakter. De Stougjesdijk met de bebouwing en de beplanting, alsook de beplanting rondom het bedrijfsgebied, vormt de enige massa in de polder.

De Oud-Beijerlandse polder is buitengewoon rationeel opgezet, met strakke blokverkaveling. De kreek, die met brede rietkragen als een grillig lint door het landschap slingert, vormt een boeiend contrast met de mathematisch verkavelde polder.

Gelegen in karakteristiek landschap, grenzend aan de kreek.

Het bedrijfsgebied, in de polder, tussen dijk en kreek.

Het landschap is zeer open en grootschalig.

De Stougjesdijk met rechts de parkeerplaats.

De achterzijde van het bedrijf grenst aan de Oud-Beijerlandse Kreek. Het dijklint vormt de enige massa in de grootschalige polder.

Binnen de randen van opgaande beplanting is het bedrijf nage-
noeg geheel verhard, zodat het benut kan worden voor de bedrijfs-
voering, de assemblage, import en export van trekkers en machi-
nes.

De uitstraling naar de Stougjesdijk is daardoor ook vrij hard. De
noodzakelijke manoeuvreerruimte voor de vrachtwagens en trailers
hebben geleid tot veel aaneengesloten asfalt, dat nauwelijks ruim-
telijk onderbroken wordt door groen.

Aan de achterzijde van het bedrijf staat materieel tot op de insteek
van de kreekoever geparkeerd. Vanuit het landschap gezien valt
het op dat er een 'gat' zit in de beplanting langs de kreekoever.

Een deel van de kreekoever is gestabiliseerd middels een dam-
wandbeschoeiing.

Opgaande beplanting langs de kreekoever, die deels beschoeid is.

Materieel staat geparkeerd tot op de insteek van de kreekoever.

Rommelige uitstraling door opslag langs de kreekoever.

Het terrein is geheel verhard en benut voor de bedrijfsvoering.

Het 'gat' in de kreekbeplanting, aan achterzijde bedrijf.

Wanneer de ontwikkeling van het bedrijf wordt nagegaan, dan zijn er verschillende stadia te onderkennen, die landschappelijk relevant zijn. Hiertoe wordt ook verwezen naar de volgende pagina, waar topografische kaarten een beeld geven van deze ontwikkelingen.

In de huidige situatie is er sprake van een min of meer aaneengesloten gebied van bedrijven, die door slechts geringe landschappelijke structuren vaneen worden gescheiden. Langs de randen van het bedrijvengebied heeft de beplanting meer massa.

De beplanting bestaat uit relictten van eerdere gebiedsbestemmingen. Op de kaart van 1990 is te zien hoe bedrijven en landschapsstructuren meer een ensemble vormen.

Wanneer een kaart uit de jaren '60 wordt geraadpleegd is te zien dat de bedrijven, of schuren, zijn gesitueerd in een boomgaard. De huidige beplanting vormt een restant van de windsingels om de toenmalige boomgaarden. Er staan nog enkele oude hoogstamfruitbomen op het belendend perceel.

Elzen en Italiaanse populieren als relictten van toenmalige windsingels.

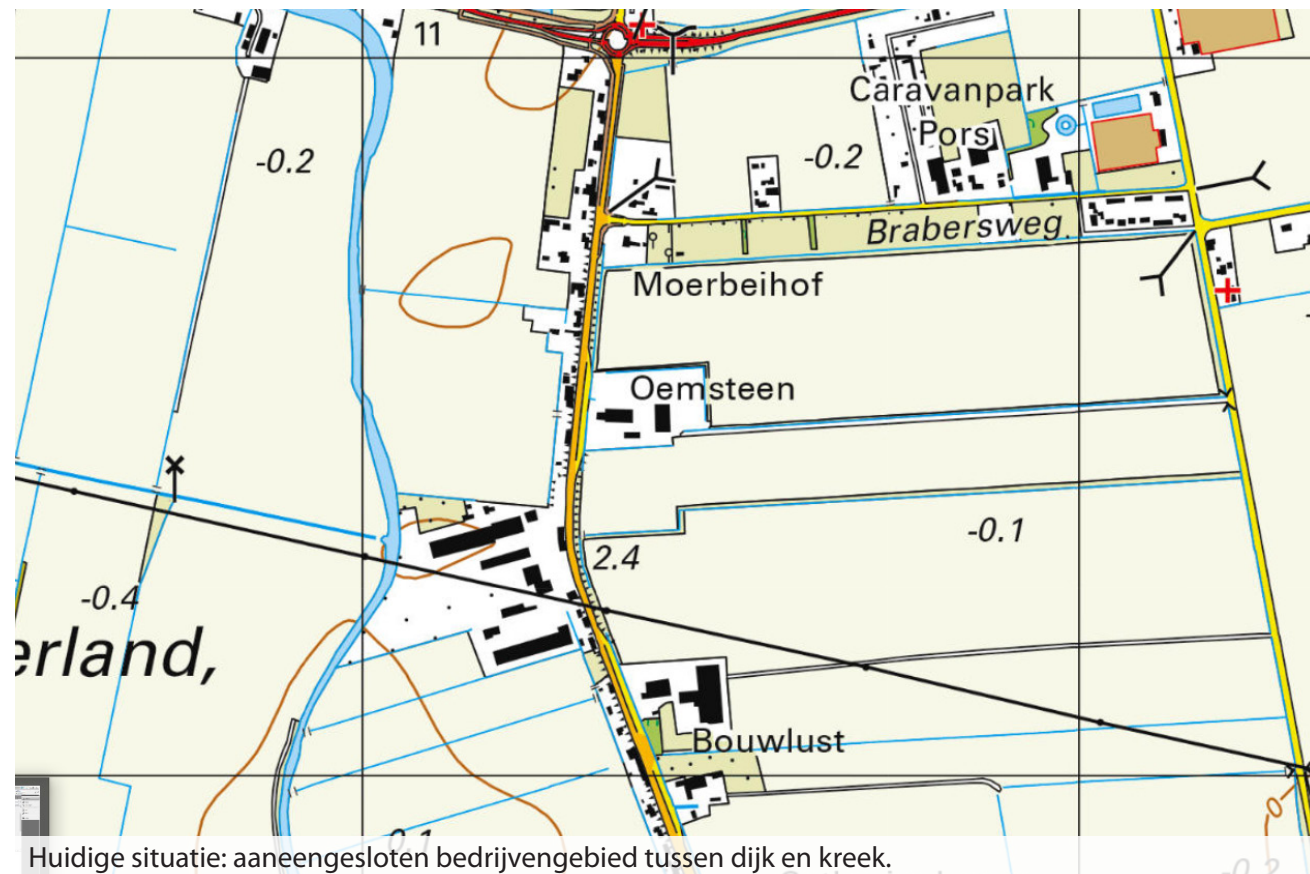

De vorm van het bedrijvengebied en de beplantingsrelictten verraden de oorsprong als boomgaard.

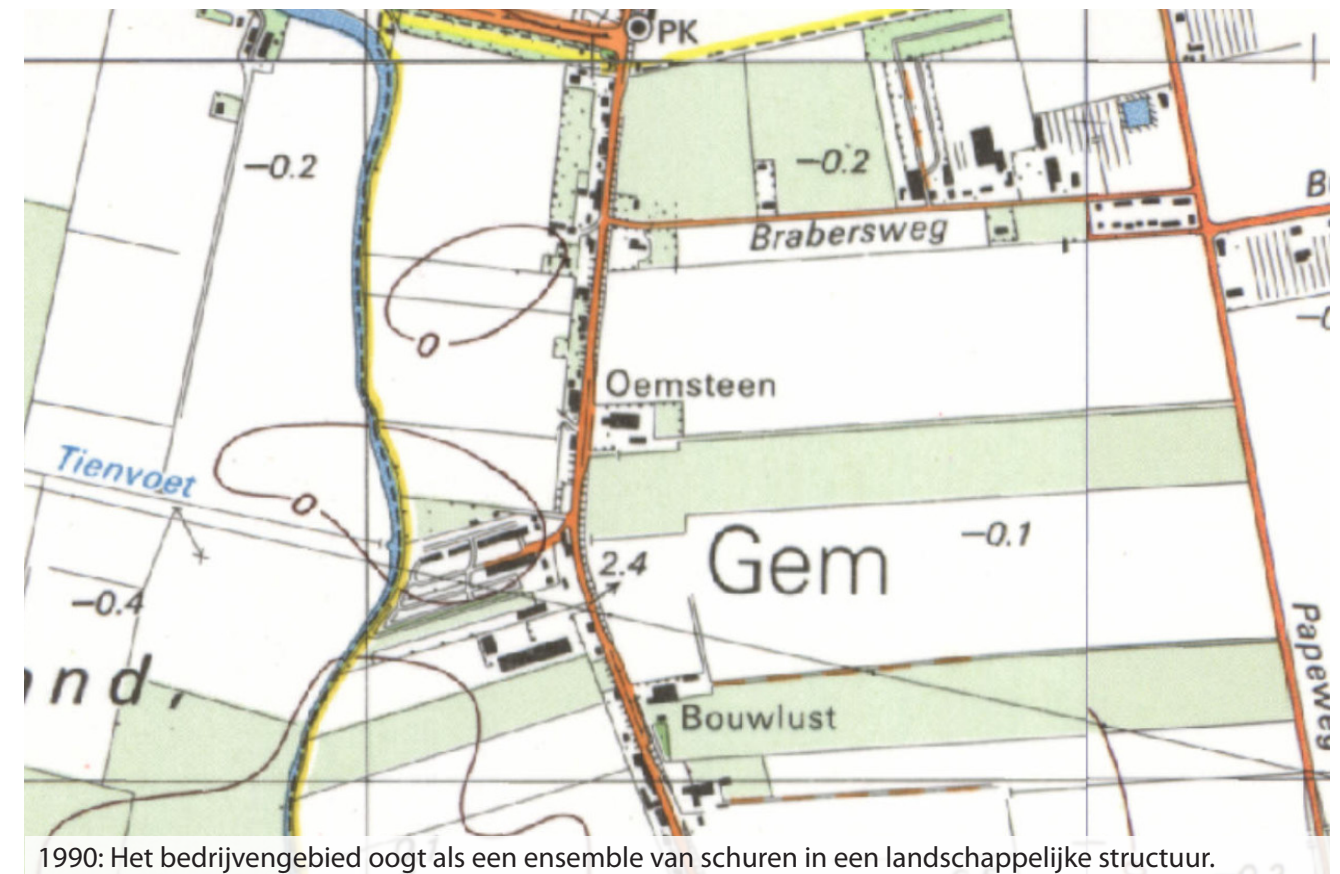

Enkele oude fruitbomen ten noorden van het plangebied.

2 - Probleemstelling

Huidige situatie: aaneengesloten bedrijfsgebied tussen dijk en kreek.

1990: Het bedrijfsgebied oogt als een ensemble van schuren in een landschappelijke structuur.

1930: Er is slechts een open landschap tussen dijk en kreek. De boomgaard dateert uit eind jaren '30.

1960: Het bedrijfsgebied is niet meer dan een aantal schuren in een boomgaard.

2 - Probleemstelling

Het huidige, logistieke gebruik van de bedrijfsruimte, de gegroeide situatie met posities van bedrijfsgebouwen en de beperkte verandermogelijkheden maken een alomvattende landschappelijke inpassing onmogelijk. Vanuit Gemeente Hoeksche Waard is hier ook oog voor, en is aandacht gevraagd voor een aantal deelaspecten. De inpassing betreft drie aandachtsgebieden, die hieronder kort worden toegelicht.

Dijk

Het 'verharde' karakter van het bedrijf heeft qua beeldkwaliteit zijn uitstraling op de Stougjesdijk. Inrichtingsmaatregelen zijn nodig om het bedrijf optisch zo veel als mogelijk is los te koppelen en te (onder)scheiden van de dijk

Overgangsgebied dijk-bedrijf

Dit aspect hangt nauw samen met het vorige, de dijk.

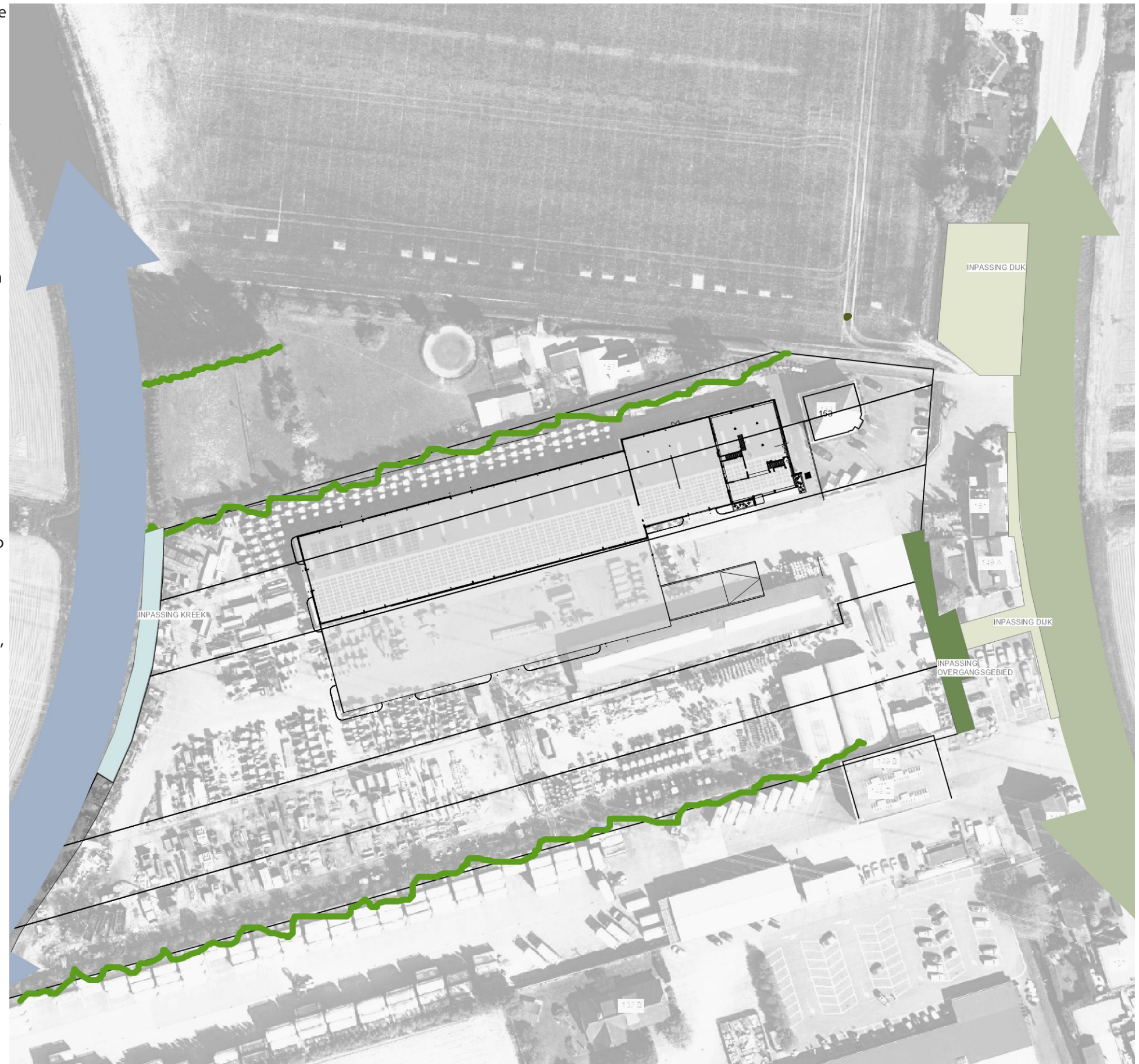
In de authentieke situatie is het occupatielint van de dijk gescheiden van het achterliggende land middels een dijksloot, al dan niet voorzien van perceelbeplanting van de dijkpercelen. Momenteel loopt de dijk optisch door in het bedrijf. Deze wordt zo goed mogelijk gescheiden.

Kreek

De oever van de Kreek wordt verflauwd tot een natuurvriendelijke, glooiende oever met een taludhelling van 1:3.

Daarbij wordt het 'gat' in de beplanting gedicht, zodat er een gesloten groene wand ontstaat langs het water, gezien vanuit het landschap.

De drie aandachtsgebieden zijn gericht op de continuïteit van de majeure landschappelijke structuren. Aanpassingen en ingrepen zijn gericht op de versterking van deze structuren.

Om de continuïteit van de dijk te versterken, wordt het groene profiel waar mogelijk versterkt.

De overgang naar het bedrijf hangt nauw samen met de continuïteit van de dijk. Ingrepen op het erf van het bedrijf sorteren effect op de landschapsbeleving vanaf de dijk.

In onderstaande ontwerptekening zijn voorgestelde inrichtings-suggesties gevisualiseerd. Deze worden op de volgende pagina's verder uitgewerkt.

Ontwerpschets aanpassingen bedrijfsaanzicht vanaf de Stougjesdijk (schaal 1:500).

Dijk

De continuïteit van de dijk wordt vergroot door deze van een achtergrond te voorzien. Ten noorden van entree is er de mogelijkheid tot de aanleg van extra beplanting, bestaande in een groep bomen naast de entree, bijvoorbeeld tamme kastanjes.

Deze groep kan noordwaarts verlengd worden, evenwijdig met de dijk. Dit kunnen eveneens tamme kastanjes zijn, maar bijvoorbeeld ook esdoorns of essen.

Om voldoende massa te maken, wordt eveneens een gemengde, inheemse heesterbeplanting aangebracht. Soorten die hierin worden toegepast zijn bijvoorbeeld grauwe en geoorde wilg, vlier, veldesdoorn en wilde liguster.

Dijk en terrein vloeien in elkaar over.

Door beplanting wordt dijkprofiel optisch versterkt.

De entree is weinig uitnodigend.

Door toevoeging van bomen wordt de entree gemarkeerd.

Overgangsgebied dijk-bedrijf

Voorals bij de parkeerplaats aan de dijk en de looproute naar het bedrijf zijn landschappelijke verbeteringen mogelijk.

Door langs het hekwerk een elzensingel te plaatsen, wordt de referentie naar het vroegere landgebruik (boomgaard) versterkt. Het zicht op het bedrijf wordt zo beperkt, waardoor de continuïteit van de dijk vergroot wordt.

Qua beeldkwaliteit oogt de parkeerplaats met bedrijf rommelig.

Visualisatie van groene parkeerweg met lage elzensingel.

Ruimte voor landschappelijke inpassing.

Referentie van elzensingel.

Huidige toegang van parkeerplaats tot bedrijf.

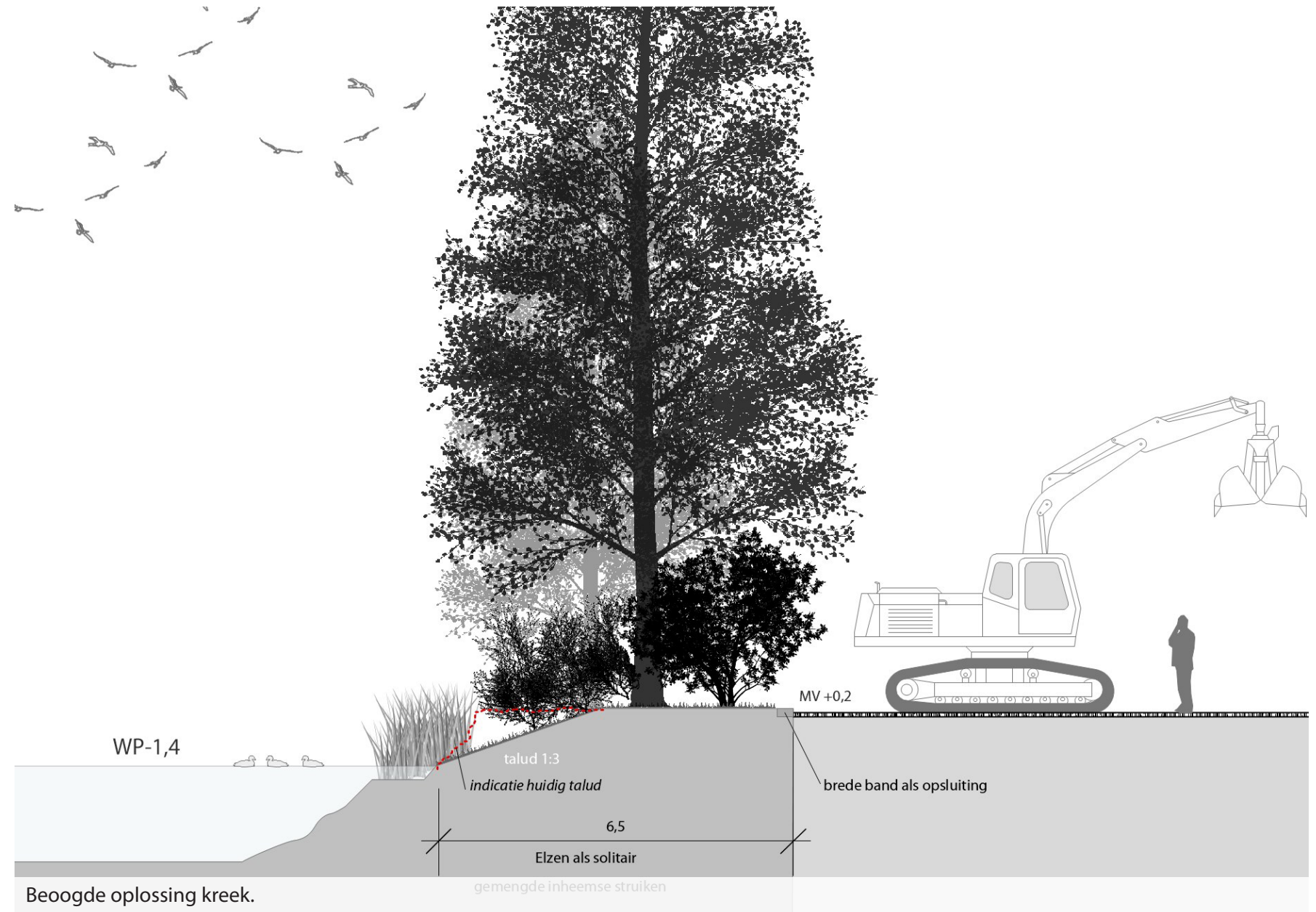
Visualisering van toegangspad langs de elzensingel.

Kreek

De oever wordt voorzien van een plasberm ten behoeve van oe-
verbeplanting. Tussen de plasberm en het achterterrein komt een
talud van 1:3. De bovenzijde van het talud bestaat uit opgaande
begroeiing. De bestaande elzen worden doorgezet zodat er een
gesloten afscherming ontstaat richting het landschap.
Naast elzen wordt een heesterbeplanting aangebracht, bestaand
uit inheemse struiken (potentieel-natuurlijke vegetatie). Te denken
valt aan soorten als wilde liguster, sleedoorn en veldesdoorn.

De beschoeiing die in de hoek van het perceel aan de waterkant
is geplaatst, wordt eveneens voorzien van een plasberm, zodat
de rietkraag ook hier doorgetrokken wordt. De beschoeiing blijft
behouden, maar oogt minder hard door het toevoegen van oe-
vervegetatie.

Om te voorkomen dat materieel te ver richting de kreek
geparkeerd gaat worden, wordt de kreekzone beëindigd met een
brede betonband, zodat er een fysieke bescherming ontstaat van
de kreekzone.
Het beheer en onderhoud van de kreekzone geschiedt door De
Heus. Vanuit het water is het onderhoud van de droge taluds
namelijk onmogelijk. Bij het beheer is overwoekering door huidige
bramenvegetatie een aandachtspunt.

De huidige kreekoever is vrij steil.

Verwildering met bramen bij open gedeelte.

Deze strook wordt omgevormd naar opgaande heesters.

Ars Virens

BUREAU VOOR BUITENRUIMTE